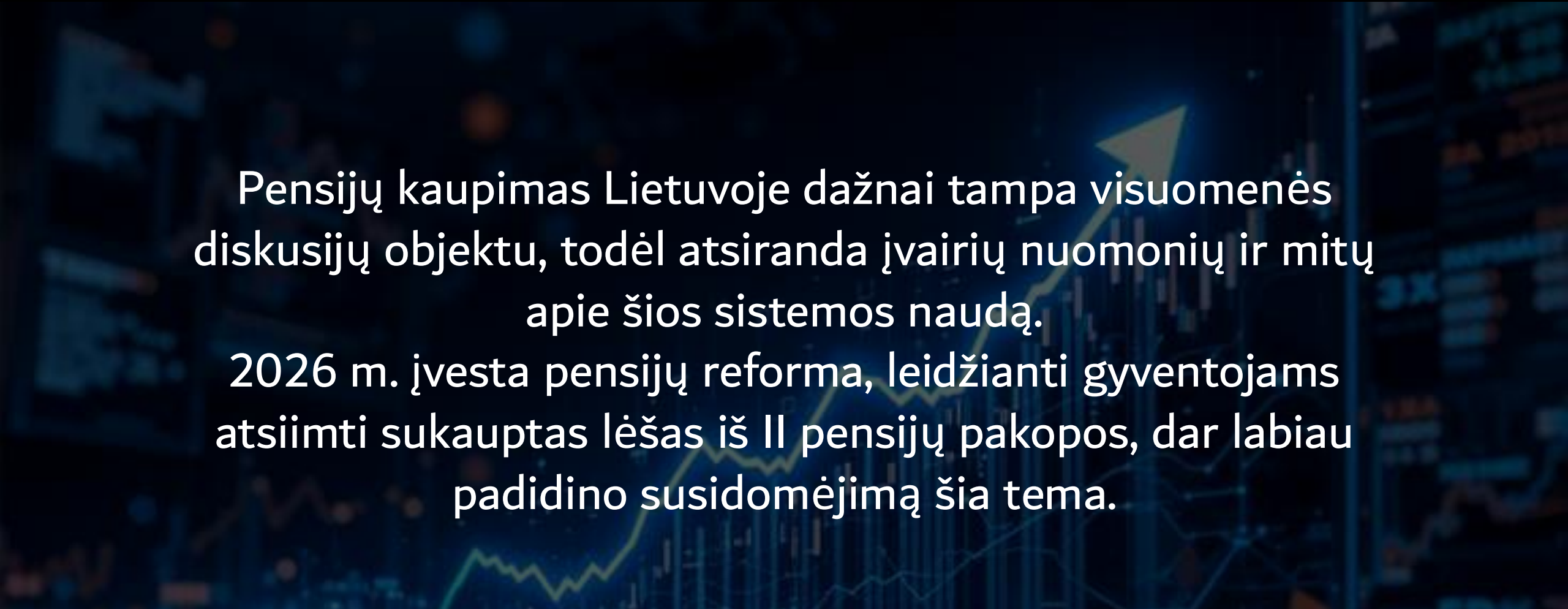

Pensijų kaupimas Lietuvoje: mitai ir statistika apie II pensijų pakopą

A kategorijos komanda
TRYS2VIENS
Pasvalio Petro Vileišio gimnazija

Pensijų kaupimas Lietuvoje dažnai tampa visuomenės diskusijų objektu, todėl atsiranda įvairių nuomonių ir mitų apie šios sistemos naudą.

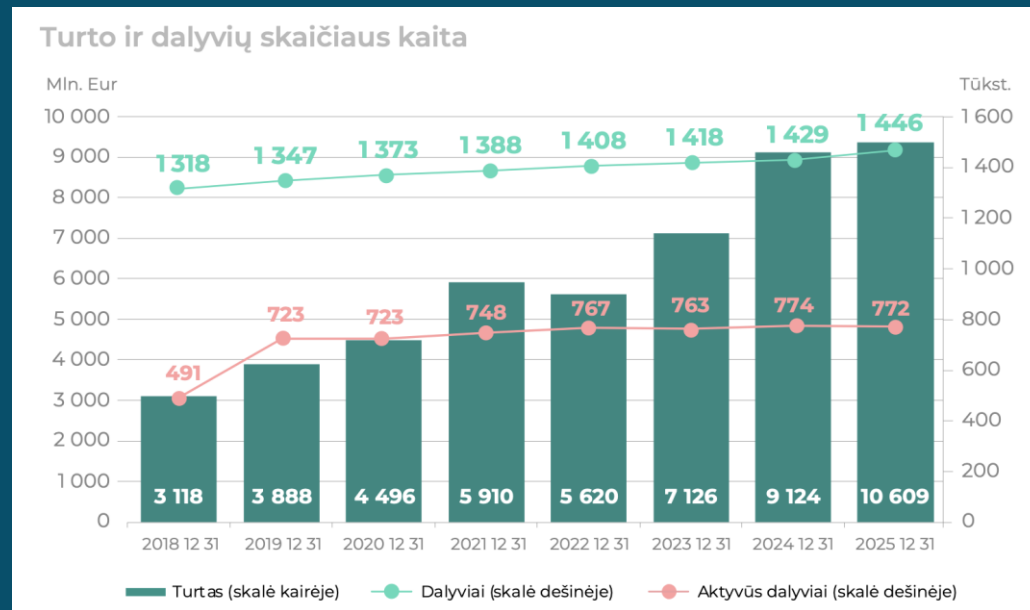
2026 m. įvesta pensijų reforma, leidžianti gyventojams atsiimti sukauptas lėšas iš II pensijų pakopos, dar labiau padidino susidomėjimą šia tema.

Tikslas - remiantis statistiniais duomenimis išanalizuoti pensijų kaupimo sistemą ir patikrinti dažniausiai pasitaikančius mitus.

MITAS

„Pensijų kaupimo bendrovės dirba tik sau, dalyvių lėšas investuoja nuostolingai“

FAKTAS

(1 pav.) II pakopos pensijų fondų turto ir dalyvių skaičiaus augimas 2018–2025 m.

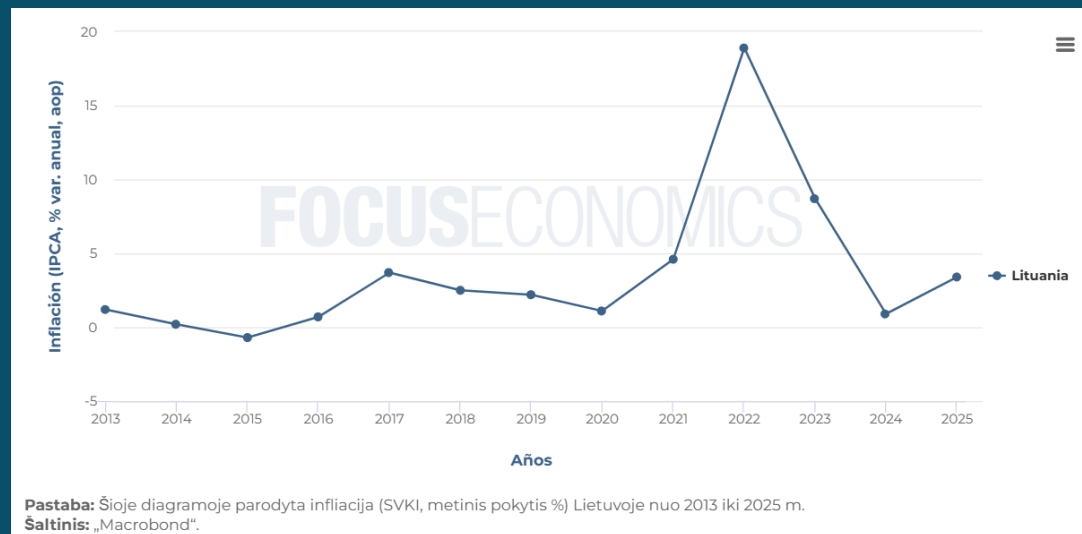
Per pastaruosius metus pensijų fondų turtas Lietuvoje sparčiai augo – nuo 3,1 mlrd. eurų 2018 m. iki daugiau nei 10,6 mlrd. eurų 2025 m. Taip pat didėja dalyvių skaičius, kuris jau viršija 1,4 mln. žmonių.

MITAS ✖

„Kaupti neapsimoka, nes vis tiek viskas nuvertės“

Vidutinis metinis vieneto vertės pokytis yra didesnis (3 pav.) nei vidutinė metinė infliacija ilguoju laikotarpiu (2 pav.). Tai rodo, kad ilgalaikė pensijų fondų grąža paprastai viršija infliacijos lygį, todėl sukauptos lėšos ilguoju laikotarpiu išlaiko arba didina savo vertę.

FAKTAS ✔

(2 pav.) Infliacija Lietuvoje (%)

Pensijų kaupimo bendrovės pavadinimas	vidutinis metinis vieneto vertės pokytis [10] per praėjusius 5 metus, proc.
pensijų fondai, 1996-2002	9.66

(3 pav.) 1996-2002 pensijų fondo vidutinė 5 metų grąža

MITAS

„Pensijų fondų mokesčiai yra dideli“

FAKTAS

Pensijų kaupimo bendrovė ir jos valdomas pensijų fondas			Administravimo mokesčiai, numatyti pensijų kaupimo bendrovių valdybos, stebėtojų tarybos ar administracijos vadovo sprendimais *
UAB „SEB investicijų valdymas“	1	SEB pensija 1961–1967	0.40%
	2	SEB pensija 1968–1974	0.40%
	3	SEB pensija 1975–1981	0.40%
	4	SEB pensija 1982–1988	0.40%
	5	SEB pensija 1989–1995	0.40%
	6	SEB pensija 1996–2002	0.40%
	7	SEB pensija 2003–2009	0.40%
	8	SEB TIPF **	0.20%

(4 pav.) SEB banko pensijų kaupimo mokesčiai

(5 pav.) Synergy Finance investicinio fondo mokesčiai

Pensijų fondų mokesčiai Lietuvoje yra griežtai ribojami ir siekia apie 0,4 %. Tuo tarpu kituose investiciniuose fonduose, pavyzdžiui, kai kuriuose aktyviai valdomuose fonduose, gali būti apie 1 % valdymo mokestis ir dar iki 20 % sėkmės mokestis nuo pelno. Todėl galima teigti, kad pensijų fondų mokesčiai yra palyginti nedideli ir konkurencingi kitų investicinių fondų atžvilgiu.

Apibendrinimas

- Išnagrinėjus dažniausiai pasitaikančius mitus apie pensijų fondus matyti, kad daugelis jų neatitinka realybės. Nors kartais teigiama, kad pensijų fondai investuoja nuostolingai, duomenys rodo priešingą tendenciją – fondų valdomas turtas Lietuvoje nuosekliai auga, didėja ir dalyvių skaičius. Tai rodo visuomenės pasitikėjimą šia sistema.
- Taip pat dažnai manoma, kad kaupti pensijai neapsimoka dėl infliacijos. Vis dėlto ilgalaikiai duomenys rodo, kad pensijų fondų vidutinė investicijų grąža paprastai viršija infliacijos lygį, todėl sukauptos lėšos ilginiui nepraranda savo vertės.
- Dar vienas paplitęs mitas – kad pensijų fondų mokesčiai yra labai dideli. Tačiau Lietuvoje jie yra griežtai reguliuojami ir siekia apie 0,4 % per metus, o kituose investiciniuose fonduose gali būti gerokai didesni.

Todėl galima teigti, kad II pensijų pakopos fondai yra svarbi ilgalaikio finansinio saugumo priemonė, padedanti kaupti lėšas senatvei ir apsaugoti jas nuo infliacijos poveikio.

Pensijų kaupimas yra ilgalaikė investicija, kurios rezultatai labiausiai atsiskleidžia per kelis dešimtmečius.

Naudotos literatūros ir šaltinių sąrašas:

1. https://www.lb.lt/uploads/publications/docs/63208_86cc40e37b688f0d11a4d1f1fa34a776.pdf
2. https://www.lb.lt/lt/mitai-apie-pensiju-fondus?fbclid=IwY2xjawQdSMhleHRuA2FlbQlxMABzcnRjBmFwcF9pZBAyMjIwMzkxNzg4MjAwODkyAAEe84MEORPTGkQDaHWsA90StxoBj5JNXL9KhIISxZ7I15Zy0mbphdAz2QzXSck_aem_CnhZwWjv-D-CeG6nCRWucA#ex-1-1
3. <https://www.lb.lt/lt/pf-veiklos-rodikliai#ex-1-4>
4. <https://www.synergy-finance.com/fund/nextury-technology-fund/>
5. <https://www.focus-economics.com/es/country-indicator/lituania/harmonized-inflation/>